

Avdelningen för vård och omsorg

Minnesanteckningar Socialchefsnätverket 10 november 2020

Lägesrapport (Michaela Prochazka, Socialstyrelsen)

Avser 29 oktober-4 november. Ingen kommun har rapporterat kritisk påverkan, fyra kommuner har rapporterat allvarlig påverkan på någon av de områden som följs, tre kommuner har rapporterat mer än 1 procent smittade inom kommunens verksamheter.

Rapporten som kommer imorgon 5 november kommer troligen att visa mer av den ökade smittspridningen. Många uttrycker oro över risk för sjukskrivningar och personalbrist. Det uttrycks också oro för smittspridning och skyddsutrustning. Socialstyrelsen vill poängtera vikten av följsamhet av rutiner, bl.a. basala hygienrutiner.

Olivia Wigzell, Socialstyrelsens generaldirektör

Det är en illavarslande situation som förvärras varje dag. Det ser mörkt ut, men vi har så mycket kunskaper och lärdomar efter våren att det inte borde behöva bli som i våras. Det är en mindre andel som är riktigt sjuka nu jämfört med i våras. Testningen är den stora utmaningen just nu, vilket påverkar personalsituationen även i kommunerna. Skyddsutrustningen är ett område som är betydligt bättre än i våras. Samarbetet mellan kommuner och regioner är starkt förbättrat.

Kommunernas tillgång till läkare i primärvården/på särskilda boenden måste säkras bättre än i våras. En utmaning är även personalomsättningen, nya personer som kommer in nu utan att ha erfarenheten från i våras. Socialstyrelsen arbetar med att uppdatera kunskapsstöd och liknande.

Vad görs kring behovet av nitrilhandskar? (Michaela Prochazka, Socialstyrelsen)

Det är brist på nitrilhandskar. Socialstyrelsen har indikationer på att bristen kommer att förekomma under en längre tid, detta på grund av global brist på material. Det finns däremot god tillgång till andra typer av handskar.

Socialstyrelsen har tagit fram ett underlag som stöd till beslutsfattare, inköpsorganisationer och verksamhetsansvariga i hälso- och sjukvården och omsorgen.

Angående
kommande brist på ni

Socialstyrelsens podd (Katarina Brdarski, Socialstyrelsen)

Lyssna gärna till Socialstyrelsens podd om covid-19 och särskilda boenden för äldre med lärdomar från våren. Ytterligare poddar om covid-19 är på gång.

[Socialstyrelsens poddar.](#)

[Affischer för säkra besök finns nu översatta till arabiska, somaliska och engelska.](#)

Fråga till nätverket: Hur kan Socialstyrelsen bidra med kommunikationsinsatser?

Mejla era tips/förslag till asa.furen-thulin@skr.se

Tillsyn inom regeringsuppdrag covid-19 som rör ej verkställda beslut (Daniel Lilja, IVO)

IVO har fått in 26 000 ärenden gällande ej verkställda beslut (under 2019 var siffran totalt 13 000), varav 12 000 är förknippade med covid-19. IVO:s riskanalys utifrån den data de har fått ger vid handen att en tillsyn behövs.

IVO begär in uppgifter från samtliga nämnder och kommer inte att bevilja anstånd i o m att myndighetens regeringsuppdrag handlar om lärande och delredovisningen ska lämnas till regeringen i december. Sista svarsdatum 1 december gäller. Syftet med tillsynen och uppdraget är att tydliggöra både brister och framgångsfaktorer i kommunernas beredskap.

Uppdrag om lärande

Enkäten kan framstå som mycket omfattande, men IVO menar att många svar är binära (ja/nej).

Nätverket framför att tajmingen med tillsynen/enkäten är mycket olycklig. Det hade varit önskvärt att samordna detta kunskapsinhämtande med länsstyrelserapporteringen och deras analysgrupper. Enkäten upplevs inte som överkomlig nu hos medarbetare som redan arbetar för mycket och när smittspridningen åter tar fart. Känslan är inte lärande, utan av kontroll och bestraffning.

IVO vill framhålla lärandet. Myndigheten ser t.ex. vissa avbrott i daglig verksamhet och dagverksamhet som kan vara strategiska, innovativa beslut, och dessa behöver myndigheten bidra med som lärande.

Nytt uppdrag att följa upp tillämpningen av föreskrifter om besök i särskilda boendeformer för äldre (Maria Björklund, Mikael Philipsson, IVO)

IVO har fått ett nytt regeringsuppdrag om att följa Socialstyrelsens föreskrifter om besök på äldreboenden. Ska samråda med SKR, Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten m.fl. Syftet är att se till att säkra besök på äldreboenden kan genomföras. Uppdraget ska slutrapporteras december 2021.

Uppdrag att följa
tillämpningen

Nätverkets övriga frågor

Nätverket tar upp att det upplevs att regionen prioriteras vad gäller tillgång till skyddsutrustning (nitrilhandskar). Socialstyrelsen informerar om att det inte finns någon prioriteringsordning mellan regioner och kommuner/hälso- och sjukvård och kommunal omsorg/hälso- och sjukvård. Det är viktigt att detta inte förekommer. Nätverket uppmanas att mejla konkreta exempel till asa.furen-thulin@skr.se.

Det saknas juridiska möjligheter att införa besöksförbud på särskilda boenden, men nätverket undrar över vad gäller för korttids och växelvård? SKR:s jurister tittar på frågan och hoppas komma med svar och vägledning inom kort. Socialstyrelsen tittar också på frågan. Socialstyrelsen-SKR har kontakt för att försöka kommunicera ett svar som överensstämmer.

Malin Grape, Folkhälsomyndigheten

Myndigheten har uppdaterat dokumentet *Åtgärder för att minska risken för smittspridning av covid-19 från personal inom vård, tandvård och omsorg* från i juni. Uppdateringen bygger på uppdaterad kunskap utifrån litteratursökning och kontakter med många nätverk/professioner.

Dokumentet är ett kunskapsmaterial, men beslutet ska tas på lokal nivå i dialog med vårdhygien och smittskyddet.

[Dokumentet på Folkhälsomyndighetens webb.](#)

Behöver vi öka frekvensen till möte varje vecka igen utifrån den ökade smittspridningen? (Åsa Furén-Thulin)

SKR föreslår att dessa särskilda nätverksmöten med anledning av corona fortsatt genomförs varannan vecka i denna form med nätverket, men att vi lägger till möte varannan vecka med hela landets socialchefer. Detta då det finns många kommuner som inte har samma erfarenheter som nätverket nu har. Nätverket och myndigheterna instämmer i förslaget. Start med utökat möte nästa tisdag. Dessa möten bör kunna hållas till en timme, medan nätverkets möten varannan vecka fortsatt sätts till 1 ½ timme.

Socialstyrelsen informerar (Magnus Wallinder, Irene Nilsson Carlsson)

Frageställning till nätverket: Det är mycket angeläget att testningen fungerar för kommunerna. Hur upplever kommunerna att det fungerar?

Nätverket ger en blandad bild, i vissa län fungerar det fortsatt bra (Gotland, Blekinge, Uppsala), i andra är det ansträngt. Kapacitetstaket i Skåne är nått. När svarstiden blir lång, blir det svårt med bemanning. VGR, Värmland, Västmanland, Sörmland,

Stockholm instämmer. Östergötland uppger att det inte fungerar bra när allmänheten bokar upp sig för testning innan personal.

Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten tar med sig detta. Rekommendationen är generös smittspårning och det är givetvis allvarsamt med personal som måste vara hemma länge.